

Tab. 1. Kalkulátor rizika karcinomu prostaty dle SWOP – ERSPC

	Zadávaná kritéria	Určeno pro
Kalkulátor rizika RC1	rodinná anamnéza, věk, mikční potíže	laiky
Kalkulátor rizika RC2	PSA	laiky
Kalkulátor rizika RC3	PSA, rebiopsie NE, per rectum, objem prostaty, věk	urology
Kalkulátor rizika MRI-RC3	MRI, rebiopsie NE, per rectum, objem prostaty, věk, PIRADS skóre	urology
Kalkulátor rizika RC4	PSA, rebiopsie ANO, per rectum, objem prostaty, věk	urology
Kalkulátor rizika MRI-RC4	MRI, rebiopsie ANO, per rectum, objem prostaty, věk, PIRADS skóre	urology

RC – risk calculator, MRI – magnetic resonance imaging, PSA – prostatic specific antigen

LITERATURA

1. <https://uroweb.org/guidelines/prostate-cancer/>. Přístup 5. 5. 2022.
2. Van Poppel H, Hogenhout R, Albers P, et al. Early detection of prostate cancer in 2020 and beyond: Facts and recommendations for the European Union and the European Commission. Eur Urol. 2021;79:327-329.
3. Alberts AR, Roobol MJ, Verbeek JFM, et al. Prediction of high-grade prostate cancer following multiparametric magnetic resonance imaging: Improving the Rotterdam European Randomized Study of Screening for Prostate Cancer Risk Calculators. Eur Urol. 2019;75:310-318.

KOMENTÁŘ K ČLÁNKU Urol. praxi. 2023;24(2):102

Rajnochová Bloudíčková S.

Urologické komplikace po transplantaci ledviny

Urol. praxi. 2023;24(2):103-106

Transplantace ledviny je chirurgický výkon na cévách a močových cestách příjemce. Jako každý chirurgický výkon je i transplantace ledviny zatížena určitým rizikem komplikací. U transplantace ledviny je toto riziko umocněno řadou specifík příjemce. Renální selhání je spojeno s množstvím komorbidit, které mají přímou i nepřímou souvislost s primárním nefrologickým onemocněním. Nezanedbatelným faktorem je i případná urologická příčina selhání ledvin u nemalého podílu nemocných. K dalším aspektům patří fakt, že transplantace je v naprosté většině akutní operace. Svou roli sehrává i nově nasazená imunosuprese. Ta jednak může modifikovat spektrum očekávaných komplikací, navíc dokáže modifikovat klinický obraz a odpověď na standardní léčbu. Riziko urologických komplikací v této specifické kohortě nemocných pak dosahuje cca 10%. Cestou k minimalizaci tohoto rizika je řádné urologické vyšetření u indikovaných nemocných (anamnéza uro-

logického či neurologického onemocnění, anamnéza operace či radioterapie v pánvi, recidivující močové infekce, strukturální abnormality močových cest, dysfunkce dolních močových cest a patologická hodnota prostatického nádorového markeru – PSA). Cílem tohoto vyšetření je ještě před zařazením do čekací listiny k transplantaci (Waiting List, WL) diagnostikovat patologii, případně ji vyřešit ještě před transplantací. Tím pak eliminovat toto riziko v kritickém potransplantačním období. Dalším důležitým krokem je znát, v řadě případů značně alterovaný, klinický obraz možných urologických komplikací a způsoby jejich diagnostiky. V neposlední řadě je pak nutno znát možnosti chirurgické, endoskopické i nechirurgické léčby, která u nemocných po transplantaci ledviny má své principy, odlišné od běžných urologických nemocných. V České republice je značné množství nemocných s renálním selháním v přípravě k transplantaci, nemocných po transplantaci s funkčním štěpem,

ale i s nefunkčním štěpem zařazených zpět do dialyzačního programu. Existuje tedy vysoká pravděpodobnost, že se jakýkoliv terénní urolog setká s takovým nemocným. Je tedy nutno, aby věděl o této specifické kategorii nemocných. V každém případě péče o tyto nemocné náleží do rukou zkušeného urologa, školeného v transplantační problematice. Ten se podílí na péči o tyto nemocné před i po transplantaci ledviny v rámci transplantačního centra. Správně vedená diagnostika a léčba má šanci zajistit dlouhodobou a správnou funkci transplantované ledviny. Retransplantace, pokud vůbec možná je, má mnohem horší vstupní podmínky. To se pak odráží i na její dlouhodobé funkci.

doc. MUDr. Jaroslav Pacovský, Ph.D.
 Urologická klinika FN a LF UK v Hradci Králové
 MTC Hradec Králové
 Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové
 jaroslav.pacovsky@fnhk.cz